

Selmeczbányai Hetilap

TÁRSADALMI HETILAP.

Kiadó tulajdonos és felelős szerkesztő:

SZENTGYÖRGYI EDE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Rózsa-utca 74/III. sz. a hová a lap szellemi közleményei és az anyagi rész is eizmzendő.

Megjelenik minden csütörtökön.

Előfizetési ára:

Egy évre . . . . . 4 frt.
Fél évre . . . . . 2 „
Negyedévre . . . . . 1 „

Egyes szám ára 10 kr.

Egyes számok kaphatók a kiadóhivatalban és Joerges Á. özv. és fia könyvkereskedésében.

Hivatalos, magán és nyílt-téri hirdetések megállapított díj-szabásunk szerint számíttatnak és minden általunk közölt hirdetésre felvilágosítás ingyen adatik.

Veni sancte!

Ki ne emlékeznék vissza bizonyos megilletődéssel fiatal kora azon feledhetetlen éveire, midőn az iskola a tudományak szentelt csarnokaiban a szellemi kincset volt gyűjtendő, mely majdan az életben azon alapot szolgáltatja neki, melyen jövője épül; mely kezébe szolgáltatja azon eszközt, a melylyel a létérti küzdelemben megállhassa helyét; mely őt a társadalom hasznos tagjává, a hazának igaz fiává teszi.

Veni sancte! Az iskolaév kezdetét veszi; áhitattal vonulnak a deákok tanáraik vezetése mellett a templomba, a minden tudomány, minden lét Urához imádkozandók, hogy adjon nekik erőt és kitartást azon szellemi kincs gyűjtéséhez.

De vajjon ugy van-e az, mint mi, talán a multnak ihlette alatt gondoljuk és írjuk?! Ugy van-e minden, a mint látni szeretnők? Megfelelnek-e az iskolák teljességgel annak a főnséges czélnak, melynek megfelelniök kellene?!

A sokfelé megindult mozgalom, mely

az iskola kérdéssel foglalkozik, elég tanubizonyosság arra nézve, hogy fönnbbi kérdéseinkre, sajnos, azzal kell felelnünk, hogy talán nem mindenben.

Meggyőződésünk, hogy nemcsak az az iskolának feladata, hogy a zsenge ifjúság szellemét a tudományokba bevezesse, s annak testi fejlődéséről minden rendelkezésre álló eszköz felhasználásával gondoskodják, hanem az is, hogy a gyermekek és ifjak kedélyére nemesítőleg hasson, azok jellemét és erkölcsét jó irányban kiképezze.

Tudjuk, sokat kívánunk itt, mit a jelenlegi tanrendszer mellett alig lehet valószínűsíteni, de ez nem zárja ki azt, hogy ezen feladat teljesítésére ne lehessen törekedni; hogy ama czélt, legalább részben, el ne lehessen érni.

Főhibája a modern iskoláknak, kitűnő tanerőink daczára az, hogy a tanulók magán életével, viselkedésével ugyszolván keveset törődik.

Hiszen szép az annyira hangoztatott szabadság, de hogy mily égető szükség volna e tekintetben más, hathatós intézkedéseket tenni,

arra rántal kivált a középtanodai magasabb osztályok némely tanulóinak a mult években is tanusított magánélete.

Volt-e az valamikor, hogy a deákok megfordultak éjjeli órákban a czukrászdákban, koresmákban, mint csak nem régiben tették? s tönkre teszik ez által testüket, lelküket egyaránt oly helyeken, hol nemcsak a pénztárca sinyli meg, de és főleg az erkölcsi érzés is. Nem volt-e az régente üdvösebb, midőn a deáknak az iskolaigazgató külön engedélye nélkül még a színházba sem volt szabad mennie, és csak olyan szini előadások látogatására nyert engedelmet, melyekről a tanoda igazgatója tudta, hogy nem tartalmaznak frivolitást, nem tartalmaznak olyas valamit, mi az érzékekre ingerlően, az erkölcsre lazítóan hathatna?! Melyik volt a jobb, üdvösebb rendszer??

Nagyobb, szigorubb fegyelem és felügyelet az, a mit kívánunk; fegyelem és felügyelet, mely nemcsak az iskola négy fala közé szorítkozik, de figyelemmel kíséri a tanuló, iskolán kívüli életét is, erélye-

Tárcza.

A kik különlegességet akarnak.

(Folytatás és vége.)

II.

Együtt ülnek megint a jó barátok, feszült várakozással tekintve H. Ferire, ki hanyagul hátradőlve karosszékén, bodor füstököt creget valódi Bock-féle havannájából.

„Kedves barátim! Engedjétek meg, hogy elbeszélésem folyamán ugy szóljak magamról, mint harmadik személyről, így sokkal tárgyilagosabb leszek, és — és, könnyebben esik majd elmondanom a rám nézve kissé — kissé, — hogy is fejezzem ki magam? — kissé kényesebb dolgokat is.

Mint tudjátok, H. Feri olyan nőt keresett, a ki még neki is imponálni tudjon. Azt hihetné az ember, az manapság nem is oly nehéz feladat; hiszen hány nő van, a ki igen ügyes gyorsiró; a művészvilágban nem egy nőnévvel találkozunk, sőt még a komolyabb tudományok terén is kezd érvényesülni a női szellem. Én sohasem itéltem el a nők e törekvéseit, sőt rajongtam az ily hölgyek iránt, csak hogy rendesen azt tapasztaltam, hogy az ily nők tudományos műveltsége többnyire egyoldalú, és szívök egyenlő nullával. De térjünk tárgyunkhoz.

Én, azaz hogy H. Feri elindult szemlére. A hol egy blaustrumpfnek a birét vette, első dolga volt avval megismerkedni; csodálatos, hogy azok majdnem mind már tul voltak ama bizonyos életkoron, melyet virágzónak szokás nevezni. Mi oka e különös jelenségnek, annak fejtegetésére most nem bocsátkozunk; talán el nem ért vágyak, csalódott szerelem s több e féle ok lehet az, mi ama tisztles hölgyeket a „Blaustrumpf“ rend tagjává avatta; de mivel végre is nem született H. Feri régiségbuvárnak, csakhamar felhagyott ily ismeretségeivel, már-már lemondván azon reményéről hogy igényeinek megfelelő nőt kapjon.

Bár így maradt volna.

Egyszer huzamosabb időre terjedő hivatalos kiküldetése alkalmával, kénytelen, kelletlen részt kellett vennie Ferinek egy jótékony czélra rendezett estélyen. Volt ott zene, szavalás, felolvasás s több afféle altató szer, és Feri, a leghátulsó sorok közé húzódva, kényelmesen ásitgatott klakja mögött, midőn tisztla, csengő, a szívig ható női hang keltette föl figyelmét. Szép, szőke leány szavalt valami balladát. De milyen szavalás volt az! nines az a hivatásszerű művész, ki jobban szavallhatta volna el! Minden eszme, minden érzés, minden kép alakot öltött e simulékony hangban. Feri el volt ragadtatva; alig várhatta be a tánc kezdetét, hogy magát a fiatal hölgnél bemutat-

tassa, ki egy tudományáról hírneves tanárnak volt a leánya. A bemutatás megtörtént, Feri boldogan lejtett a szőke angyallal a termen végig, bókolván neki a sikerült szavalat, a pompás hang miatt. Szegény Feri majd megjárta vele, mert a szőke angyal igen behatóan kezdett értekezni a hangszalagok szerkezetéről, a hang skála szerinti magasságáról; megmagyarázta, mikor kell durból, és mikor mollból beszélni; mikor kell alkalmazni a cziszt, fiszt, giszt, andantét, tremolót, tempo di marciát, hogy Ferinek agyvelejében már a „Donauwalezert“ kezdték járni a gondolatok; szerencséjére a cigányok alapos csárdást húztak rá, s az általánosan nyilvánuló jókedv mellett lehetetlenné vált az elébb pengetett tárgy további hangoztatása.

Feri el volt ragadtatva; ez az a nő, a kit keres! Járatos lett a házhoz, de csakhamar belátta, hogy égető szüksége van egy felsőmatematikai tanfolyamra, ha Elvirával társalogni akar. Hiszen az a leány minden pillanatban beállhatna egyetemi professzornak!

Kis időre Feri nem találta fölöslegesnek a fizikát és vegytant alaposan áttanulmányozni; mert a multkor Elvira egy fiatal tanárral a czukorról értekezvén, két parányrészt karbon miatt vitatkozott vele, s Ferit kérte föl, irná fel a czukor vegyképletét. Ferinek volt annyi esze, hogy hir-

sen meggátol mindent, a mi a zsenge kedélynek romlására vezethet.

Csak így remélhető, hogy a tanodák-ból nem fiatal aggok s élvhajászok, de erőteljes ifjak kerülnek ki, a kik nemcsak az élet pályához szükségelt tanulmányt szerzik meg, hanem férfias honfihivatásuknak is minden tekintetben képesek lesznek megfelelni és a mai izgalmas élet küzdelmeiben derekasan helyt fognak állni.

Veni sanete . . . .*)

Az ital és fogyasztási adó bérlete.

Említettük legutóbbi számunkban, hogy a selmeczbányai ital és fogyasztási adó bérlete tárgyában ez idő szerint tartották meg a tárgyalásokat s hogy e kérdéssel teljes objektivitással foglalkozni fogunk.

Hogy olvasó közönségünknek világos tájékozást adhassunk, első sorban is a pusztá tényállást kell elmondanunk.

A magas államkincstár a selmeczbányai ital és fogyasztási adó bérlete fejében a várostól először évi 60000 frtot kívánt s csak miután a város részéről ki lett mutatva, hogy ez túl nagy összeg, melyet a város képtelen ezen adók fejében fizetni, egyezett belé — bizonyos fentartás mellett — hogy a bérösszeg a régi maradjon, vagyis 46,500 frt. A város tehát hajlandónak nyilatkozott ezen évi bérösszegért a kérdéses adókat bérbe venni.

Ennek megtörténte után a városi tanács tárgyalásokba bocsátkozott az eddigi ital és fogyasztási adó kezelőkkel, a kik eleinte a városnak tiszta nyereségként csakis az eddig évenként fizetett 2300 frtot ígérték.

Ámde mi történt? — Akadt időközben egy consortium, a mely 20000 frtnyi készpénzbiztosítéknak letétele mellett olyan ajánlatot nyújtott be, mely szerint a kérdéses adók kezelését átvenni hajlandó akként, hogy a kincstárnak járó 46500 frton felül a városnak évenként 10000 frtot tiszta nyereség fejében fog fizetni és ezenkívül az összes kezelési költségek levonása után fennmaradó tiszta haszonnak 50% -át szintén felajánlja.

*) Ezen előkelő kézből kapott cikket jónak látjuk egész terjedelmében közölni, habár meg kell jegyeznünk, hogy deákosságunk — talán nagyon csekély kivétellel — nem igen adott eddig elé okot arra, hogy magánéletét ily sötétebb színekkel kellett volna megfigyelniünk. Szerk.

telen orrvérzést kapjon, mi gyors távozását igazolhassa.

Azon idő alatt, míg Feri Elvirával jegyben járt, még az eröműtanban, építészetben, elektrotechnikában, csillagászatban, geológiában, összehasonlító nyelvészetben, geometriában, fiziologiában, filozófiában, antropológiában, s még tudja ég mi mindenféle iára végződő nevű tudományokban buvázkodott a boldog szerelmes fiatal ember. Bizony udvarlásra nem igen volt érkezése, de hiszen majd az esküvő után!

Igen! Az esküvő után!

Mikor az asztalhoz ültek, a kísérleti vegytan volt a társalgás tárgya; ha a fiatal férj meg akarta csókolni nejét, elébb értekezést kellett tartania, milyen visszhatással van a gondolat a szervezetre, s viszont, milyen szervi folyamatok idézik elő ezen vagy azon gondolatot, vágyat stb.

Elvira nagyon szerette a társaságot s ezt csupa valódi — vagy álkapacitásból válogatta össze.

Ferit az azután meginduló társalgás ugyan nem nagyon érdekelte, de ha nem akart a néma szerepére vállalkozni, kénytelen volt mégis itt-ott egy-egy megjegyzést kockáztatni; természetesen csak akkor, ha a felesége nem volt közel, mert ez mindjárt avval vágta el szavát: „Ugyan hall-

Ezek után az eddigi kezelők meg lettek kérdezve hajlandók-e az utóbb jelölt consortium ajánlatát magukévá tenni, a mely eselben, ők fognak előnyben részesítettetni.

Erre az eddigi adókezelők 7000 frtot, tehát 4700 frttal többet, mint a menyinyit eddig fizettek, ajánlottak fel.

A városi tanács egyetlen egy szavazat ellenében az eddigi kezelők ajánlatát fogadta el és mellőzte az évenként 3000 frttal és 50% -nyi tiszta nyereségi jutallékkal nagyobb ajánlatot. Persze végérvényesen a dolog eldöntve még nincsen.

De, nem kérdezhajtuk mi joggal, hogy miért mondjon le a város, a mely amugy is nem a legfényesebb anyagi helyzetnek örvend, mondjuk csak 3000 frtnyi évi jövedelmi többletről? Talán nem volt meg a kellő garancia a nagyobb ajánlatot tevő consortiumnál? Hisz 20000 frtnyi készpénzbiztosítékot tett ez le, a mi talán elég garanciát nyújtott arra nézve, hogy e consortium tett ígérteit be is fogja váltani.

Nem akarjuk mondani, hogy e fontos anyagi kérdésnél protectionális tekintetek játszották volna a főszerepet, de viszont azt sem hihetjük el, hogy csakis az eddigi kezelőkhez való tisztán kegyeletteljes ragaszkodás vezette volna városi tanácsunkat arra, hogy 3000 frtnyi évi jövedelemről lemondjon és meg vagyunk győződve arról, hogy városi tanácsunk jól megfontolt ok nélkül ezt nem tette.

Mindenesetre kívánatos volna, ha ezen ügy a legkimerítőbb indokolással a törvényhatósági bizottság köz gyűlése elé kerülne.

De meg, nem vethetjük fel joggal ez alkalomból azon kérdést is, miért nem kezelhetné ezen adókat maga a város saját rezsüjében? — Azon ellenindok, hogy ezen bérlet a kincstárral ugyszólván csak ideiglenesen és csak egy évre van megkötve, semmivé omlik össze azon ténynyel szemben, hogy a kincstár mégis csak kénytelen évről-évre ezen adókat bérbe adni és a várossal szemben bizonyára méltányosabban fog eljárni, mint a magányosokkal. A másik ellenvetés, hogy nagy kezelési költségbe kerülne ezen adónak behajtása és ellenőrzése, ismét csak romba dől azon ténynyel szemben, hogy a magányosok oly nagy apparátussal, mint a város nem rendelkeznek, kénytelenek magán személyeket alkalmazni s mégis mily szép nyereségre tudnak szert tenni; mert bizonyára jócskán lehet a nye-

gass, hiszen te ahhoz nem értesz!“ Ez a szólam utóvégre annyira vérré vált Elviránál, hogy minduntalan alkalmazta férjével szemben; így egyszer, midőn Feri egy barátja jelenlétében felszólalni bátorkodott, hogy jó lenne tán villásreggelizni, mert ő éhes, a neje, már csupa szokásból hirtelen rá vágta: „Ugyan hallgass, hiszen te ahhoz nem értesz!“

Ez a szólam folytonosan üldözte Ferit; odahaza, a színházban, a társaságban, ugy, hogy az többé már nem volt elviselhető. Egyszer kierőszakolta Elviránál, hogy őt meghallgassa, s megmagyarázta neki, mennyire lealázó az rá, a férfiura nézve, ha neje ugy bánik vele; eddig csupa udvariasságból tűrte, de ezentul . . . .

„Ugyan hallgass, hiszen te ahhoz nem értesz!“ Ha nem tetszik neked, hogy művelt nőd van, miért nem vettél el valami falusi libacskát, ki mellett ragyoghatná a te — bölcsességed?! Én különben is meguntam már oly férfi mellett lenni, ki szellemileg annyira alattam áll!“ Szól, fogja magát és a legközelebbi gyorsvonattal hazautazik. Én persze válopért indítottam, mert semmi remény sincs rá, hogy feleségem megjavuljon.

Itt a történetem; tanuljátok belőle azt, mily veszedelmes az asszonyfélénknél a — különlegesség.

reség ott, a hol 2300 frtról egyszerre 7000 frtra tudnak felmenni az évi bérösszeggel!!

Igaz, hogy e kérdéshez képest kicsiség a helypénzszedés, de itt is, félve vette a város saját rezsüjébe a dolgot és ime milyen jól vált az be.

Sutba tehát minden elavult felfogással és tekintetekkel, vegye a város maga saját kezelésébe ezen adóbérletet és megfogja látni, hogy rosszul nem fog járni!!

Ujdonságok.

— **Személyi hírek.** Lovag Berks Lothár csász. és kir. kamarás és kormánytanácsos Szerajevoból családjával együtt városunkba érkezett és szabadságidejét itt és városunk vidékén szándékozik eltölteni. — Farbak István nyug. akadémiai igazgató országgyűlési képviselő nejével együtt Pöstyénbe utazott az ottani fürdő használatára. — Remenyik Károly végzett akadémiai hallgató, a selmeczi akademiához tanársegéddé; Ágh János tisztjelölt bányasegédmérnöké neveztetett ki. — Kuty István hely. alkapitány csak e hó 8-án foglalja el állását. — A vallás és közoktatásügyi minister Litschauer Teréz, győri állami tanítóképezdei rendes tanítónő, Litschauer Lajos bányaiskolánk jeles vezértanáranak, az irodalom terén is sikeresen működő nővérét a besztercebányai állami felsőbb leányiskolához áthelyezte s az ottani ieternátus vezetésével megbizta.

Halálozás. Özv. Hackenberger Julia, Wankovics Lajos tak. pénzt. igazgató és tb. városi tanácsos nagynénje, e hó 2-án 80 éves korában elhunyt. Temetése nagy részvét mellett e hó 4-én ment végbe.

— **Átvonuló katonák.** F. hó 2-án d. u. 2 órakor érkezett városunkba, az innen Lévára s illetve Nyitrára a hadgyakorlatokhoz masirozó besztercebányai 16. sz. honvédgyalozegred törzse és I. zászlóalja, Schneider őrnagy vezérlete mellett. A tisztek közül többen biciklin jöttek előre. A zászlóalj egyik része — 280 ember — a bélabányai határban ütött a szabad ég alatt tábor, míg másik része, mintegy 300 ember, városi tornakerünkben, ugyancsak a szabad ég alatt táborozott. Érdekes és nálunk szokatlan látványt nyújtott a a kis tornakerti tábor; miként gyújtották meg a tábori tüzeket, miként sürgölődtek s forgolódtak a főzés körül, mily farkas étvágygyal fogyasztották el a jól készített gulyást és utána a gyönyörű nyári időben mily jól pihenték ki magukat tornakerünk gyepén. Egyetlen egy ember, Czaban András tizedes lett marsképtelenné s itt maradt a városi kórházban, míg egy másik renitens katona itt volt kénytelen 6 órai vasraveretést kiállani. A zászlóalj e hó 3-án reggel folytatta útját Léva felé. Ez alkalomból önkénytelenül eszünkbe jut, hogy mennyire élénkítené városunkat, ha csak csekély számu. de állandó katonaságunk volna.

— **Eltűnt értékesomag.** Piccin Alajos selmeczi órás és ékszerészüzlet-tulajdonos, nem régebén egy körülbelül 250 frtot érő ékszerekkel telt csomagot adott fel a helybeli postán — Bécsbe czimezve ajánlottan és az értékbiztosítása nélkül. Ezen csomag szállítás közben eltűnt és a czimzett meg nem kapta; mint azt a reklamáció igazolta. A vizsgálatot ez ügyben a postaközegek megindították, de mily eredménynyel, vagy jobban mondva eredménytelenséggel folyik az, arról eddigelé hallgat a kronika; — Piccin polgártársunk meg, a szabályok értelmében kell hogy megelégedjék 20 frttal, mint a mennyi egy elveszett ajánlott levél után kárpótlásul fizettetik. — Az egész dologban az a főkérdés, hol tűnt el a küldemény; mert a selmeczi postáról a maga rendje szerint indított Budapest felé.

Pályázat: a selmeczbányai kir. járásbiróságnál III. osztalyu hivataliszolgai állásra október 1-ig.

Különfélek.

— **Tisztelgés.** A selmeczvidéki tanítóegylet e hó 7-én szombaton fog testületileg tisztelgenni Sztinyai József polgármesternél. Eddig a szünidők miatt kellett e tisztelgésnek elmaradni.

— **Az „Orsz. Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület“** közgyűlését, mint azt már megírtuk, e hó 15., 16. és 17-én tartja meg Vajda-Hunyadon. A közgyűlésen, mely e hó 15-én fog Teleki Géza gróf elnök által ünnepélyesen megnyitlatni, az egyesület védnöke Wekerle Sándor val. belső titkos tanácsos is részt fog venni. A program szerint e közgyűlésen ejtik meg a tisztújítást, ítélnek oda a Borbély-díjat egy, a Bányászati és Kohászati Lapokban 1894. évi július végétől 1895. évi aug. végéig megjelent legjobb, önállóan írt cikkeknek és tartanak sok érdekes szakelőadásokat. Hogy a kellemes és tanulságos szórakozásokról is, kirándulások stb. által gondoskodva van, az magától értetődik. — Városunkat e közgyűlésen Rudnay Béla főispán vezetése mellett, Sztinyai József polgármester és Wankovits Lajos tb. városi tanácsos fogják hivatalosan képviselni; de szakembereink nagyobbrésze is részt fog venni ez érdekes gyűlésen, a többek közt Scholtz Vilmos bányászakadémiai igazgatótanár ügyvivő alelnök és Litschauer Lajos bányaiskolai vezértanár, titkár stb.

— **A lövöldéről.** Eltérőleg az utóbbi hetekben elért kitűnő eredménytől, a mikor egy délután 4 szeg-20 négyes lövés esett, a legutóbbi lövészet kissé nagyon szegényesen sült el, úgy a mély lövéseket, valamint a köregeket tekintve, mert 664 lövés közül csak 436 volt kör, s összesen csak 8 négyes. Az első díjat a legjobb mély lövésért Seidel Ágoston nyerte el, a másodikat Liszt Gusztáv, a harmadikat Fiedler Gyula. A még kitűzött két díj közül az elsőt Seidel Ágoston, a másodikat Belházy Gyula nyerte el. Egy vén, tapasztalt lövész véleménye szerint a legutóbbi lövészet megdöbbentően rossz eredménynek oka a levegő nagy szárazságában és a legújabb lövésztől, mint díjadótól adott jó, de — erős borban rejlik, mely Lestyánszky pinczéből került ki.

— **Romladozó szoborról** akarunk szólni, s avval kezdjük, hogy festik a városházát, új arcot adnak neki, hogy annál szomorúbban nézzen reá a mellette álló szobor, mely szép volt valamikor, de most közeli pusztulásnak néz eléje. Vandalizmus az, a mit heti vásárok alkalmával e szobor kökerítésével, magával a szoborral elkövetnek; oda kötvén az árusító gazdák lövaikat, köréje halmozván minden képzelhető cikket, úgy, hogy vásár után hulladékgyűjtőnek tarthatná az ember e szobor környezetét. Ha nem is akarjuk említeni, hogy ez állapotok sértik az ember vallásos érzületét, de már pusztán esztetikai szempontból is meg kellene őrizni e szép stílus szobrot a romlástól, annál is inkább, mert városunk amugy sem bővelkedik szobrokkal, s még kevésbé nyilvános szobrokkal. A helybeli Szt. Katalin egyesület már régebben sürgette az említett szobor restaurálását, sőt a város határozottan kötelező ígéretet tett, hogy avval ugyanazon művész bízatik meg, ki a Szt. Háromság szobrát ujitotta, de semmi jel sem mutat arra, hogy a sürgetésnek foganatja ez ígéretnek teljesülése is lesz. Tanácsos volna, egyelőre legalább azon térni, vagy legalább kökerítést elzárni, hogy a további rongálásnak lehetőleg eleje vétéssék.

— **A vasuti indóháztól a városba** vezető gyalog ut oly gyalázatos rossz állapotban van, hogy a ki ezen, az országutnál tetemesen rövidebb utat igénybe akarja venni, kénytelen egész akadály versenyt futni; mert vannak ott gödrök, kőhalmazok, feneketlen lyukak stb. Talán nem ártana egy kissé utána nézni, hogy ez ut mielőbb helyreállítassék.

— **Börze Selmeczbányán.** A ki nem hiszi, nézze meg. Igaz, nem olyan börze, hol milliók árja emelkedik és apad; nem lövi magát föbe senki miatta, de azért élénken folyik az adás-vevés. Ott van a gyülekezés a Joerges-féle könyvkereskedés előtt. Élénken vitatkoznak egymással; az eladó dicséri áruit, a vevő ócsárolja, s végre is mindkettő meg van elégedve az alkuval. Kiről is lehetne másról szó, mint a megint gyülekező diákokról, kik használt könyveiken igyekeznek tudadni, sikeresen konkurálva Joerges bácsival, ki mosolyogva (?) nézi a szeme előtt lejátszódó jeleneteket. A város is másképen fest; utcaí nem oly kihaltak már: nyüzsg, hemzseg a sok fiatal tanuló, idegenek, a diákok szülei vagy hozzátartozói, járnak-kelnek, keresvén, hová helyezték el védenczüket, a kis nebulót; és — természetes, a bakfisek is megkezdik megint esti sétáikat, bár a világért sem vallanak be, legföllebb egymásnak, hogy a diákok fölött tartanak szemlét. Ki is huzza magát a jövődöbéli férfi, ha egy-egy karsú, hajlékony leányalak elsuhog mellette, s nem egy pillantás villan ide-oda; de csitt ne áruljuk el a gyermekszobák titkait.

Rendőri hírek.

Életveszélyes fenyegetőzés. Szkladán Pál vasuti munkás, Libertini Gyula vasuti raktárnokot azzal fenyegette, hogy életétől meg fogja fosztani s tekintve ezen ember vad természetére és külsejére és hogy ezt többször ismételte, a raktárnoknak komolynak kellett vennie az életveszélyes fenyegetődzést. Az esetet tehát rendőrségünknel fel is jelentette s midőn Klein Frigyes r. fogalmazó letartóztatta Szkladánt, még akkor is fenyegette a raktárnokot s kijelentette, hogy fenyegetését végre fogja hajtani. Most jó, biztos helyen őrzik mindaddig, míg fenyegetődzéseért nem lakol és míg el nem megy a kedve bosszuálló ígérétnek beváltásától.

A tolvajt eláruló pipa. Körülbelül 3 hét előtt Balik János majoros gazda egyik szolgájától, Oravecz István egy pipát vitt el. E hó 1-én este Oravecz István, kedélyes pipálgatás mellett betért Polyák József kohómunkás házába, a hol ép avatást tartottak és javában mulattak. Polják a pipát elkérte Oravecztől, ki a pipát oda is adta és onnét eltávozott. Ekkor tért haza Simo György, ki Polyáknak házában egy külön szobában lakik. Simo benézett Polyákékhöz s látva, hogy Polyák József jól bepityázva fekszik az ágyon, a többször említett pipát kivette szájából. Nemsokára Polyák fölébredt s a pipát kereste, de sehogysem tudta megtalálni. Ámde mi történt? Ugyanazon éjjel Balik gazda majorjáról egy darab juhot elloptak s a többi juhokat az akolból kieresztették s midőn a zajra a majorosok kirohantak lámpásokkal, a tettes vagy a tettesek az egy darab juhhal együtt eltűntek; Balik gazdáék legnagyobb meglepetésére azonban ott a helyszínén feküdt a náluk 3 hét előtt eltűnt és általunk már többször említett pipa. Így került e fatális pipa ismét eredeti helyére és lett a tettes Simo György árulója. A kapitányság már is áttette az ügyet a járásbíróshoz.

Rövid hírek. — A múlt heti vásáron Fodor József állatorvos feljelentésére egy kosár romlott vaj koboztatott el és megsemmisített. — A szerencsétlen J. B. örült leányt az ó-várról, hol annyi féle botrányra szolgáltatott okot, ismét a városi kórházba szállították, a hol most már addig fogják ápolni, a míg valamelyik országos elmeógyógyintézetbe el nem helyezhetik. — Szigoruan meghagyta a kapitányság vezetője, hogy az összes kocsmák vendéglősök és pálinka mérések, minden hónapban megvizsgálattassanak, nem csak arra nézve, hogy a kimérésnél használt palaczkok, üvegek stb. megfelelnek nek-e a helyes mértéknek, hanem hogy a helyisé-

gek tisztán vannak-e tartva, hogy a főzésre szánt edények jó állapotuk-e és hogy az étel s ital nem káros minőségű. Különösen a főzésnél használt edények alapos megvizsgálására kell figyelmeztetnünk rendőrségünket, mert a lepattogott glazurájú edény majd mindig tovább is használtatik, már pedig ez különösen a főzelékek vagy savanyubb ételek főzésénél rendkívüli káros az egészségre nézve. — Városunkban előfordult több gyanus eset arra a szomorú tényre enged következtetni, hogy habár eddig csak nagyon enyhe módon, a sertés vész van kitörő félben. — Egy H. nevű cselédleányt, azért mert 3-szor megszökött gazdájától a kapitányság 5 napi elzárásra ítélte. Mire a leányt elzárták, az oly rettenetes kiabálást vitt véghez, hogy többszöri figyelmeztetés sem használt s hogy az ott megfordult emberek nem tudták mire magyarázni e lármát. Célja persze az volt, hogy kiereszszék, a mi azonban meg nem történt, s így belátva kiabálásának hasztalanságát, azt jónak látta önkényét abban hagyni. — Ép lapunk zártakor kapjuk a hirt, hogy a szerencsétlen J. B. örült leányt a mai napon szállítják, kellő kíséret mellett, az országos tébolydába Budapestre.

A borvegyész.

Az elmúlt napokban szerkesztőségünkhez beállított egy elegáns külsejű egyén és a hetilap szerkesztőjét kereste.

Kihez legyen szerencsém? —

Én — mondja az idegen — dr. Kotyvalékos Jónás borvegyész vagyok Budapestről.

E szavak hallatára örömmel ragadtam meg a borvegyész kezét s valami véghetetlen felélénkítő villamos áram futott végig jobb lábam nagy ujja hegyétől, egész fejem közepéig testemen.

Ah, tehát végre Ön az! szoltam elragadtatva s melegen szorintgattam a borvegyész kezét.

Igen, én vagyok az, — mondá az idegen a legolvadékonyabb hangon. —

Oh uram, Ön nagy feladatot fog itt végezni; mert Ön mint az orsz. közegészségügyi tanács tagja, mint a kormány kiküldött jeles szakértője bizonyára azért jött városunkba, hogy itt alapos vizsgálat alá vegye a borokat. Oh uram — folytatam hévvel — teljesítse a kötelességét szigoruan! Tegyen meg mindent, hogy a rossz borok elkoboztassanak s ezen egészségtelen állapotnak vége vessék! Semmisítesse meg mind a műborokat, melyek oly nagy mennyiségben találtak országszerte! És ha elérjük, hogy áldásos működése folytán ismét jó, természetes bort fogunk ihatni... oh uram — ugyis kevés a szobraink száma — hálánk kifejezéseül még a szobrát is felállítatjuk. — (Még tovább akartam folytatni lelkes beszédemet, de kifogytam a szuszból.)

Ez alatt az idegen kitért szájával bámult reám, egyszer csak rekedtes hangon megszólal:

Szerkesztő ur, Ön téved! Én nem vagyok közegészségügyi kiküldött, hanem az én üzletem a borvegyészet.

Hogyan?? kérdezem dermedezve...

Igen, az én tudományom és üzletem olesó s jó bort készíteni vegyi uton s illetve az ily bor manipulációkra szerény díjazás mellett az embereket megtanítani. Különösen kocsmárosoknak, borkereskedőknek...

Nem engedtem tovább beszélni. Majd megfultam... — Micsoda? hát Ön bort csináló vegyész? S mit kíván tőlem?

Hogy becses lapjában hirdetni méltóztatnék ittlétemet és a vendéglős és kocsmáros urak lakcimeit tudtomra adni tetszenék.

Uram — szoltam nagy felháborodással — jó lesz innen azonnal elillanni. Az ön által keresett emberek az Ön szakmájából a kelletnél már amugy is többet tudnak s Ön még jobban akarná őket kitanítani?! Ismételtelen ajánlom borvegyész urnak, hogy illó gázként illanjon el innét, ittlétét azonban lapomban közölni fogom.

Ezen ígéretnek akarok tehát a fentiek elmondásával eleget tenni, azon változtatással, hogy a borvegyész urnak csak itt voltát constatalhatom és nem itt létét; mert jónak látta tanácsomat követni és városunkat hihetetlen hirtelenséggel elhagyni.

Szerkesztői üzenet. Többeknek: Legilletékesebb helyen jártunk el a dologban, s értesíthetjük, hogy a két kivonulás alkalmával a munkások megkapták a bért és a kifizetés az összes munkások és altiszti személyzet jelenlétében történt és utólagosan senki sen jelentkezett, hogy bérét meg nem kapta volna. Panaszaiak tehát teljesen alaptalanok és bizonyára rosszakaratu információnak a kifolyásai. Az ily ügyekkel csinyán kell bánni s nem szabad akárki szavainak hitelt adni.

1995. évi
958. szám.

Pályázat.

Alulírott m. kir. bányászati és erdészeti akadémia igazgatóságánál egy évi négyszáz (400) frtnyi évi bérrrel, 50 frtnyi lakbérrel és köbméter tüzfajárandósággal javadalmazott mintakészítői állás betöltendő lévén, ezennel pályázat hirdetetik.

Pályázni kívánók felhivatnak, miszerint asztalos és esztergályos munkákban való jártasságukról, erkölcsi magaviseletükről szóló bizonyítványokkal szabályszerűen felszerelt kérvényüket, ha állami szolgálatban vannak, rendes szolgálati uton, az állami szolgálatban nem lévők pedig illetékes főispánjuk útján jelen pályázati hirde-

tésnek a Budapesti Közlönyben történt első megjelenésétől számítandó három hét alatt ezen igazgatóságnál nyujtsák be

Selmezbányán 1895. évi szeptember-hó 1.

M. kir. bányászati és erdészeti
akadémia igazgatósága.

Apró hirdetések.

Ezen hirdetési rovatban minden hirdetésért egy korona fizetendő és felvilágosítást ingyen ad a kiadóhivatal.

6 szoba, konyha, éléskamra, kerthasználat, pince, udvar stbből álló nagy lakás kiadó.

Egy jó házból való fiú tanonezul keresetnek egy czukrásüzletbe.

Egy kereskedői tanuló azonnal felvétetik egy jó forgalmu kereskedésben. Ugyanitt két jó hegedű és egy használt gyermekvas-ágy olcsón eladó.

50 drb. különleges, nemesfajú 2—4 éves rózsató eladó.

Egy gymnasiumi vagy lyceumi tanuló részére olcsó lakás kiadó.

Egy zongora 20 frton alul eladó.

Egy külön bejáratu butorozott szoba kiadó.

Egy zongora olcsón eladó.

November 1-ére kerestetik négy szoba, és hozzátartozóból álló lakás, lehetőleg a város közepén.

Uj takarékpénztári részvények megvételre kerestetnek.

Egy asztalosüzlet nagyobbitásához szükségelt műhelyhelyiség bérbe kerestetik. A helyiségnek a volt Flemming-féle, most a takarékpénztár tulajdonát képező épülethez közel kell lennie.

Vendéglő!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy az apáca zárda mellett lévő Ertl Vilmos-féle

Vendéglőt

bérbe vettem s itt kitünő, izletes ételek, természetes jó bor és mindég friss sör áll, a n. é. közönség rendelkezésére. Előzékeny, prompt kiszolgálásról is gondoskodva van. Ebéd és vacsora abononában olcsón kapható.

Köszönve az eddigi tanusított pártfogást, tömeges látogatását kérem s maradok kitünő tisztelettel

Selmezbányán 1895. szeptember havában

Daubner János,
vendéglős.

Jó, izletes ételek!

Tudomásul!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy

mészárszékemet

a terasszon levő Urban-féle házba tettem át, hol is naponként kitünő minőségű, friss marha- sertés- juh- és borjúhús kapható.

Köszönve az eddigi pártfogást, kérem azt továbbra is részemre fentartani.

Maradok mély tisztelettel,
Selmezbányán 1895. szept 3.

Bogya János,
mészáros-mester.

Az államilag engedélyezett

Magyar osztálysorsjáték

I. oszt. nyeremények		II. oszt. nyeremények	
Húzás 1895. okt. 16-19-ig.		Húzás 1895. okt. 6-14-ig.	
nyeremény a korona	korona	nyeremény a korona	korona
1	80000 = 80000	1	600000 = 600000
1	60000 = 60000	1	400000 = 400000
1	40000 = 40000	1	200000 = 200000
1	30000 = 30000	1	100000 = 100000
1	20000 = 20000	1	50000 = 50000
1	15000 = 15000	2	20000 = 40000
1	10000 = 10000	2	15000 = 30000
2	8000 = 16000	4	10000 = 40000
8	4000 = 32000	10	8000 = 80000
10	2000 = 20000	27	6000 = 162000
13	1000 = 13000	100	2000 = 200000
100	400 = 40000	200	1000 = 200000
860	200 = 172000	1150	200 = 230000
9000	80 = 720000	20000	100 = 2000000
10000 nyeremény össz. 1268000		21499 nyeremény és jutalom	4332000

1.000,000

korona.
Az I. osztály húzása után vásárolt sorsjegyekért az I. oszt. díja, után fizetendő.

AZ I. OSZTÁLYU SORSJEGYEK ÁRAI:

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	sorsjegy
40.—	4.—	2.—	korona.

A TELJES (mindkét osztályra érvényes) SORSJEGYEK ÁRAI:

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	teljes sorsjegy
80.—	8.—	4.—	korona.

Valamennyi sorsjegyek a falragaszok által megjelölt eladási helyeken kaphatók.

Budapest, 1895. augusztus hóban.

Andrássy-ut 5-ik szám.

Magyar Osztálysorsjáték Igazgatóság.

Sorsjegyek eladásra való átvétele iránti megkeresések hozzánk intézendők.

Első államilag engedélyezett

Magyar Osztálysorsjáték

az Ezredéves kiállítás alkalmából Budapesten, 100,000 sorsjegy,

31499 két osztályba beosztott pénznyereményekkel és egy jutalommal.

5 millió 600,000 korona összértékben

minden levonás nélkül készpénzben fizetendő.

Legnagyobb és legszerencsésebb esetben

egy millió
KORONA.

Első húzás 1895. október 16—19-ig Budapesten.

Eszerint ajánlom és utánvét mellett küldök szét

eredeti sorsjegyek az első osztály részére $\frac{1}{1}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{5}$ $\frac{1}{10}$ $\frac{1}{20}$ 40.— 20.— 8.— 4.— 2.— korona

eredeti teljes sorsjegyek, melyek mind a két húzásban érvényesek:

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{5}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$
80.—	40.—	16.—	8.—	4.—

Teljes sorsjegyek, a melyek az első osztályban nyereménnyel kihuzatnak, egyszersmind a nyereménnyel az előlegesen második osztályra vonatkozó betét fizettetik vissza. — Megrendelések postautalvány útján lehetőleg a cím igen pontos megjelölésével kéretnek.

HEINTZE KÁROLY főelárusító Budapest, szervita-tér 3.

Check-Conto: Magyar postatakarékpénztár 3960. — Sürgőnczim: LOTTOHEINTZE Budapest. — Vidéki megrendelők porto fejében 10 fillért, ajánlott levelekért 30 fillért, továbbá minden egyes nyereményjegyzékért 20 fillért sziveskedjenek külön mellékelni.

Lottogyűjtődék, viszontelárusítók és ügynökök mindenhol felállítálnak. 2—6